

Handläggare
Linnea Kleiner
Telefon: 08-50820474

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2023-03-23

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapport 2023

Februari 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2023 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Prognosen lämnas per verksamhetsområde och baseras på föregående månad. För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 5,5 mnkr före resultatöverföringar och ett utfall inom fastställd budget efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget.

Förvaltningen bedömer att det finns risker för ökade kostnader under året inom flera verksamhetsområden och ser ekonomiska utmaningar gällande bland annat höga vårdkostnader, osäkerhetsfaktorer kring nyttjande av beviljade insatser samt antal hushåll inom ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2023 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Bakgrund

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Varje nämnd är ansvarig för att anslag inte överskrids, budgeterade intäkter inflyter, avkastnings- och resultatkrav uppnås samt att investeringsutgifter och inkomster disponeras för beslutade objekt inom anvisad ram. Ansvaret för uppföljning ligger hos nämnderna.

Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tertiarapport 1), maj, juli, augusti (tertiarapport 2), september, oktober och november redovisas till

stadsledningskontoret. Prognosen lämnas per verksamhetsområde och baseras på föregående månad.

Ärendet

Den ekonomiska prognosen avser samtliga beräknade kostnader och intäkter samt utgifter och inkomster för året. I prognosen ingår de budgetjusteringar som beslutats i avstämningsärendet samt budgetjusteringar som förväntas under året. Även förväntade prestationsförändringar och omslutningsförändringar ingår i prognosen.

Genom att upprätta månadsprognos i enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning säkerställer förvaltningen en kontinuerligt uppdaterad bild om ekonomins och verksamhetens utveckling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för år 2023 om 2 608,2 mnkr för driftverksamhet och 24,5 mnkr för investeringar.

I samband med kommunstyrelsens avstämningsärende den 8 mars 2023 har budgeten justerats med 18,2 mnkr. Nämnden har beviljats budgetjusteringar för bland annat satsningar i stadsmiljön, platssamverkan och teckenspråk på medborgarkontor.

VERKSAMHET/AVDELNING	BUDGET*	DIFF 2023 Före RE	DIFF 2023 Efter RE	DIFF VB22 Efter RE
Avdelning förskola	615,2	0,0	5,5	0,8
Social omsorg barn och unga	260,7	-13,5	-13,5	-12,0
<i>IoF Barn och Unga</i>	209,3	-15,0	-15,0	-20,9
<i>IoF Nyanlända</i>	0,0	1,5	1,5	8,7
<i>Barn, kultur och fritid</i>	51,4	0,0	0,0	0,2
Social omsorg vuxen	817,2	-2,0	-2,0	-1,9
<i>IoF Vuxna</i>	58,1	0,0	0,0	0,1
<i>Socialpsykiatri</i>	72,1	-1,0	-1,0	-0,6
<i>Funktionsnedsättning</i>	506,0	0,0	0,0	-7,6
<i>Arbetsmarknadsåtgärder</i>	24,6	1,0	1,0	3,8
<i>Ekonomiskt bistånd</i>	156,4	-2,0	-2,0	2,3
Social omsorg äldre	802,7	7,0	7,0	8,8
Stadsmiljöverksamhet	59,0	1,0	1,0	1,5
Nämnd- och förvaltningsadministration	75,5	2,0	2,0	3,9
<i>Administrativa avdelningen</i>	54,3	1,0	1,0	0,0
<i>Avdelning HR och utveckling</i>	21,2	1,0	1,0	0,0
Drift totalt	2 630,3	-5,5	0,0	1,1
Parkinvesteringar	31,8	0,0	0,0	1,1
Investeringar maskiner och inventarier	3,2	0,0	0,0	1,5
Investeringar totalt	35,0	0,0	0,0	2,6
*Budget inkl förväntade prestationer och budgetjusteringar.				

Ekonomisk uppföljning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 5,5 mnkr före resultatöverföringar och ett utfall inom fastställd budget efter resultatöverföringar. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget.

Förvaltningen bedömer att det finns risker för ökade kostnader under året inom flera verksamhetsområden och ser ekonomiska utmaningar gällande bland annat höga vårdkostnader, osäkerhetsfaktorer kring nyttjande av beviljade insatser samt antal hushåll inom ekonomiskt bistånd.

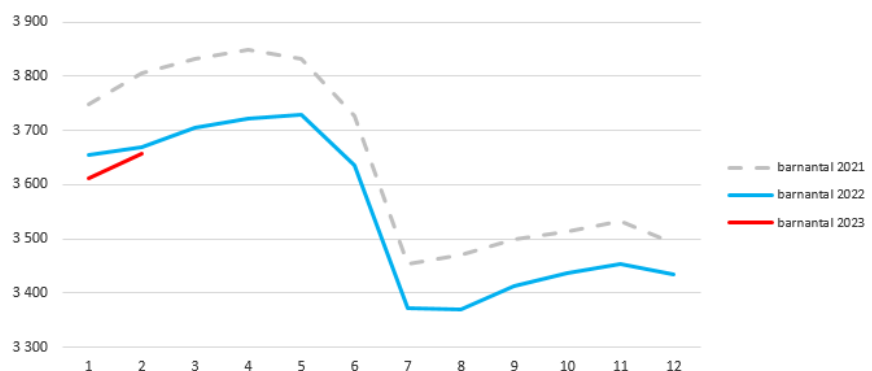
Avdelning förskola

Avdelning förskola prognostiserar ett utfall inom fastställd budget före resultatöverföring och ett överskott 5,5 mnkr efter resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar ett underskott 5,5 mnkr.

I prognosen har förvaltningen tagit hänsyn till prognosen för negativa prestationsjusteringar som motsvarar 9,7 mnkr.

Sjuklönekostnader i februari motsvarar 1,8 mnkr vilket är en minskning om 2,5 mnkr jämfört med samma period år 2022. Sjuklönekostnaderna innan pandemin år 2019 var 0,3 mnkr lägre än sjuklönekostnaderna i februari 2023.

Förvaltningen prognostiserar ett lägre barnantal än i kommunfullmäktiges budget vilket medför en negativ prestationsjustering. Enheterna planerar för att anpassa kostnader till prognostiserade intäkter. Jämfört med motsvarande period förra året är barnantalet i februari elva barn lägre.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,6 mnkr.

Enheten Stureby prognostiserar ett underskott om cirka 0,4 mnkr och arbetar med att anpassa personalgruppens storlek i förhållande till aktuellt barnantal.

Social omsorg barn och unga

Avdelningen social omsorg barn och unga prognostiserar sammantaget ett underskott om 13,5 mnkr. Prognosen är mycket osäker främst på grund av de senaste årens negativa utveckling med höga placeringskostnader och kan behöva justeras med ett ökat underskott kommande månader.

Statsbidragen inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till barn och unga beräknas i prognosen bli cirka 8 mnkr lägre än utfallet föregående år. Avdelningen prognostiserar inte för tillkommande budgetjusteringar under 2023 då dessa redan är utfördelade i kommunfullmäktiges ram till nämnden.

Den största orsaken till underskottet är utvecklingen och situationen inom individ- och familjeomsorg till barn och unga. Under den senaste treårsperioden har orosanmälningarna ökat med 32 procent. Antal ärenden har under samma period ökat med 24 procent och de externa placeringarna har ökat med 45 procent. Det har i sin tur medfört ökade kostnader jämfört med tilldelad budget och vårdkostnaderna ryms inte inom tilldelad budgetram.

Trefassamverkan har även lett till ett ökat antal omhändertaganden inom ramen för LVU samt ökat antal placeringar på SIS-institution. Över tid förväntas insatserna inom ramen för Trefas leda till minskade kostnader för samhället.

Verksamheten arbetar strukturerat och långsiktigt med att minska vårdkostnaderna. Som ett led i detta genomfördes under 2022 en omorganisation med utökad personalstyrka för att kunna arbeta mer intensifierat med uppföljning av institutionsplaceringarna samt med att hitta nya arvoderade familjehem.

De första månaderna 2023 ser kostnaderna för framförallt institutionsplaceringar ut att ha sjunkit relativt mycket jämfört med föregående år. Det finns dock en stor osäkerhet i hur mycket ytterligare de kan komma att sjunka och hur utvecklingen framåt ser ut men förvaltningen bedömer att kostnaderna inte kan komma att sjunka så mycket att de ryms inom budgetramen.

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 15 mnkr jämfört med budget. Prognosen är mycket osäker främst på grund av de senaste årens negativa utveckling med höga

placeringskostnader och kan behöva justeras med ett ökat underskott kommande månader.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution har i februariprognosen minskat jämfört med föregående års nivå. Genomsnittligt antal SIS-dygn ökade totalt sett under 2022 med cirka 100 dygn per månad jämfört med nivån innan Trefas. Under de sista månaderna 2022 minskade SIS-placeringarna något och minskningen har hållit i sig de första månaderna under 2023.

Även kostnaderna för placeringar på HVB-hem och stödboende har minskat jämfört med föregående års nivå. Kostnadsnivån för insatsen behandlingsfamilj här däremot ökat, jämfört med föregående års nivå. Jourhemkostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå som förra året.

Kostnaderna för arvoderade familjehem är fortsatt höga och har i prognosen ökat något jämfört med föregående år. Behovet av nya familjer är stort och det finns en kö av barn i väntan på familjehem. Kösituationen medför att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem ökar, vilket är kostnadsdrivande. Kostnaderna för externa familjehem ligger i februariprognosen kvar på samma höga nivå som föregående år, trots ökningen av arvoderade familjehem.

Individ- och familjeomsorg för nyanlända

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr jämfört med budget.

Antalet ensamkommande barn (EKB) med extern placering har ökat något jämfört med föregående år. Från april 2022 och framåt har det varit en ökning av ensamkommande barn från Ukraina, vilket även har genererat ökade intäkter från Migrationsverket. Verksamheten har i nuläget låga kostnader för de flesta av de ukrainska ensamkommande barnen, då de främst bor hos släktingar som endast ersätts med omkostnadsersättning. Intäkterna från Migrationsverket beräknas därför generera ett överskott, även om det finns en osäkerhet i hur länge detta kommer att fortgå.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget.

Social omsorg vuxen

Avdelning Social omsorg vuxen prognostiserar sammantaget ett underskott om 2,0 mnkr före och efter resultatöverföring.

Prognosen är mycket osäker, främst på grund av den negativa utvecklingen med höga kostnader inom flera verksamheter, och kan behöva justeras med ett ökat underskott kommande månader.

Statsbidragen förväntas vara lägre i år än föregående år, vilket påverkar prognosen negativt. Stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden med hög inflation och konjunktorens negativa utveckling ger risk för ökade kostnader hos verksamheterna.

I prognosen finns medräknat förväntade budgetjusteringar samt prestationsjustering som är osäker tidigt på året.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget.

Arbetet med Trefas har ökat vårdkostnadsnivån. I vissa ärenden avseende placeringskostnader inom avhopparverksamheten kan ersättning återsökas från polisen vilket är en förutsättning för prognosen.

Inom relationsvårdsteamet har behovet av placering på skyddat boende minskat jämfört med samma period föregående år vilket medför lägre kostnader. I verksamheten finns en tydlig säsongsvariation med ett avsevärt högre tryck under vinterhalvåret.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 1,0 mnkr.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett resultat inom fastställd budget.

Prognosen är osäker till följd av att volymer av insatser kan förändras under året. Även nyttjande av insatser där brukare själva väljer hur timmar nyttjas kan öka och försämra prognosen. Kostnadsutvecklingen i samhället kan påverka prognosen negativt under året.

Utförare

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 1,0 mnkr.

Enheten har fortsatt en ekonomisk utmaning i att minska dygnskostnader för boendena samt hantera intäktsbortfall som kan tillkomma under året, vid exempelvis tomgångsplatser. Arbeta med beslutad handlingsplan för att minska kostnader fortsätter under 2023.

Verksamheten har haft svårigheter att rekrytera en sjuksköterska. Om rekryteringen inte färdigställs under våren kommer

verksamheten behöva ta in en sjuksköterskekonsult och prognosen kommer då att försämrats.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett resultat inom fastställd budget med risk för underskott.

Beställare

Verksamhetsområdet prognostiserar ett resultat inom fastställd budget.

Prognosen är osäker tidigt på året med risk för negativ utveckling. Utvecklingen av kostnader för turbundna resor samt volymerna av insatser kan påverka prognosen under året. Slutgiltig budget baseras på de insatser som finns vid två givna avläsningstillfällen under året. Om minskade schablonsinsatser finns vid dessa tillfällen lämnas mindre ersättning.

Insatser där brukare själva väljer hur många timmar de nyttjar av de som beviljats, exempelvis insatsen hemtjänst och ledsagning, är svåra att prognostisera och kan öka.

Verksamheten väntas erhålla 0,4 mnkr i budgetjustering avseende nystartade gruppboende. Ersättningen lämnas under tre års tid för nystartade gruppboende, i år är sista året ersättningen lämnas.

I prognosen finns även medräknad förväntad ersättning för särskilda redovisningar, av kostnader för brukare med särskilt höga omvårdnadsbehov. Ersättningen är svår att prognostisera tidigt på året då den ansöks om och beviljas till tertialrapport 2. Om brukare med högre behov tillkommer under året kan högre ersättning sökas och vice versa.

Beställarenheten väntas även i år ha ett underskott på insatser inom socialtjänstlagen (SoL) eftersom ersättningen för dessa insatser är en fast ersättning som inte höjs om antalet insatser ökar eller kvarstår på de höga nivåer som fanns vid bokslutet 2022.

Turbundna resor är fortsatt en stor kostnadspost som förväntas minska under 2023, till följd av nytt avtal. Övergången till ny leverantör under föregående år har varit svår, vilket drev upp kostnaderna. Verksamheten ser i början av 2023 många korrigerade faktureringar med lägre kostnader.

Förväntan är att hanteringen av beställningar och faktureringar kommer stabiliseras. Om insatser inom exempelvis daglig verksamhet ökar kan även kostnader för turbundna resor öka. Kostnader för turbundna resor följs noga.

Utförare

Resultatenheterna prognostiserar en budget inom fastställd budget.

Utförarenheterna har en utmaning i att hantera högre kostnader i samhället för bland annat kost och el. Kostnaderna följs noga och kostnadsbesparande åtgärder diskuteras löpande. Enheternas fonder är fyllda till maximal nivå.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr. Överskottet finns inom området offentligt skyddat arbete (OSA).

Förvaltningen arbetar intensivt med att erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskerar ett långvarigt bidragsberoende.

I nuläget ser förvaltningen svårigheter att förbruka hela budgeten och prognosen är därför ett överskott. Orsaken är ändrade regler för vilka arbetsplatser som godkänns för OSA-platser. Numera godkänns endast platser internt i staden, vilket har minskat antalet möjliga platser mycket, då förvaltningen tidigare har haft cirka 80 procent utanför staden. Förvaltningen har i februari endast 12 personer i OSA-insats, vilket är mindre än hälften av budgetutrymmet och tidigare år.

Det ekonomiska ansvaret för stockholmjobb (visstidsanställningar) har däremot övergått till Arbetsmarknadsförvaltningen, men förvaltningen får fortsatt tillgång till arbetsplatser därigenom.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 2,0 mnkr jämfört med budget.

Prognosen är mycket osäker främst på grund av stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden och konjunkturens negativa utveckling med risk för ökad arbetslöshet och kan därför behöva justeras med ett ökat underskott kommande månader.

Prognosen för utbetalt bistånd förutsätter även fortsatta intäkter i form av statsbidraget generalschablon utöver tilldelad budget, för bidragshushåll i denna målgrupp.

Budget 2023 innebar en minskning jämfört med 2022 och baseras på en årsprognos om 900 hushåll samt ett medelbidrag om 11 380 kronor. Medelbidraget i stadsdelen är högre än genomsnittet i

staden, vilket beror på att stadsdelen under längre tid har haft störst hushållstorlek bland bidragshushållen i staden¹.

Tabellen nedan visar utvecklingen under årets första månader jämfört med genomsnitt tidigare år. Februari är än så länge preliminär, men bedömningen är att antal hushåll slutgiltigt kommer att bli cirka 20 lägre än januari.

Trenden utifrån den senaste statistiken visar ett fortsatt sjunkande antal hushåll jämfört med 2022. Förvaltningen bedömer dock att det finns en stor risk för att antalet hushåll under året inte kommer att kunna sjunka i tillräcklig utsträckning som behövs för att kostnaderna ska rymmas inom tilldelad budget.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2021	Snitt 2022	Jan	Feb prel
Antal bidragshushåll	1 140	1 045	1 023	983
Antal ungdomar <25 år	82	61	52	55
Utbetalt bidrag, mnkr	11,88	11,48	11,60	10,90
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,89	0,99	1,07	0,63
Medelbidrag, kronor	10 420	10 987	11 339	11 088
<i>Statistik från Sweco (Paraplyet)</i>				

Social omsorg äldre

Avdelning Social omsorg äldre prognostiserar ett överskott om 7,0 mnkr.

Resultatenheterna prognostiserar sammantaget ett överskott, men ingen överföring av fonder beräknas ske eftersom resultatenheterna redan har uppfyllt regeln om maximal fond.

I prognosen har verksamheten tagit hänsyn till beviljade stimulansmedel och statsbidrag samt förväntad budgetjustering för lokalers omstruktureringskostnader. Sjuklönekostnader är 37 procent lägre jämfört med januari-februari förra året.

Prognostiserat resultat beror främst på tilldelade och förväntade statsbidrag. Verksamhetsomstruktureringar, bland annat planerad avveckling av Rågsveds servicehus, beräknas få stor effekt på kostnader för tomgångshyror i år. Bemanning anpassas fortlöpande till beviljade insatser inom samtliga utförarverksamheter.

Beställare

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 1,8 mnkr.

Under 2023 förväntas beställarenheten beviljas 11,9 mnkr i omstruktureringsmedel för lokaler.

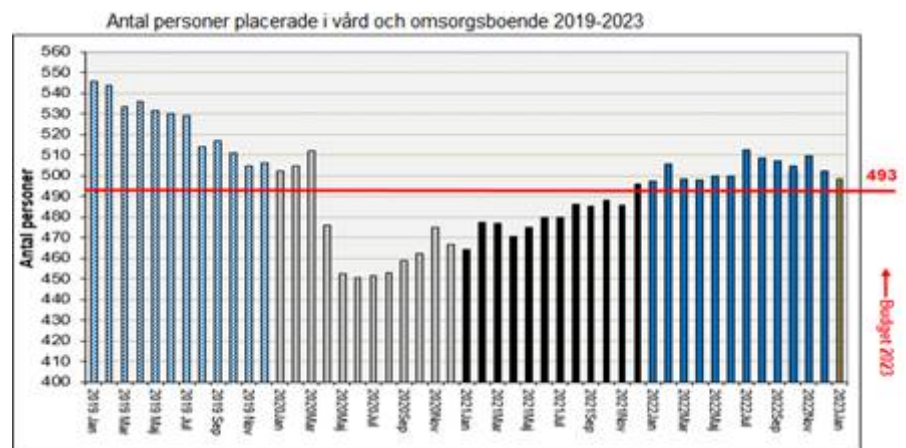
Äldreomsorgens nettohyreskostnader ökar eftersom inflyttning till äldreboende har minskat. För närvarande är det 29 lägenheter av 158 i s.k. malpåse på Högdalens vård- och omsorgsboende. Rågsveds servicehus är nästan tomställt. Kostnader för tomma lägenheter är fortsatt höga och beräknas uppgå till cirka 13,3 mnkr i år.

Utfallet av beviljade insatser visar att det överstiger budgeterade insatser vilket visar tabellen nedan. Både vård- och omsorgsinsatser och hemtjänsttimmar har minskat jämfört med december 2022. Antal boende på servicehus har däremot ökat avseende äldre där hemtjänstinsatser inte längre kunnat tillgodose deras vårdbehov.

Nyckeltal	Snitt 2022	Budget 2023	jan
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	504	493	499
Servicehus, antal månadspersoner	118	105	118
Hemtjänst, utförda dagtimmar	39 493	37 988	39 789

Tabell över beställarenhetens budget och utfall av insatser

Se i diagrammet nedan beställarenhetens utfall av antal personer beviljade vård och omsorgsboende under de senaste åren.

Utförare

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 8,8 mnkr.

Utförarnas överskott beror främst på ett kontinuerligt arbete som syftar till att anpassa personalkostnaderna till intäkterna för utförda prestationer. Finansiering av äldreomsorgsinsatser med tilldelade stimulans- och statsbidrag har också varit en bidragande faktor.

Beläggningen på särskilda boende förväntas öka, utom på Rågsveds servicehus som är tänkt att stängas enligt förslag till nämnden i mars. Beläggningen på servicehus ligger på 85,6 procent och på vård- och omsorgsboende på 84,2 procent.

Hemtjänstenheter räknar med att öka utförandegraden. Beviljade hemtjänststimmar är oförändrade medan utförda hemtjänststimmar har ökat jämfört med andra halvåret 2022 och utförandegraden är 92 procent.

Nyckeltal	Snitt 2022	Budget 2023	jan
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	504	493	499
Servicehus, antal månadspersoner	118	105	118
Hemtjänst, utförda dagtimmar	39 493	37 988	39 789

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr.

Beviljade budgetjusteringar om 3,5 mnkr för driftprojekt och 10,5 mnkr för investeringsprojekt har beaktats i prognosen.

En stor del av ÄTA²-budgeten läggs på åtgärder av skadade träd efter det stora snöfallet i november 2022. Detta minskar utrymme för finansiering av andra planerade åtgärder som ligger utanför betalplan och gör prognosen osäker.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2 mnkr.

Överskottet beror främst på vakanta tjänster inom avdelningen. Ökade lokalkostnader på grund av omvärldsläget kan komma att påverka prognosen negativt under året.

Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningen prognostiserar ett överskott om 1 mnkr till följd av vakanta tjänster som ännu inte tillsatts.

Avdelning HR och utveckling

Avdelning HR och utveckling prognostiserar ett överskott om 1 mnkr till följd av vakanta tjänster som ännu inte tillsatts.

Sjukfrånvaro

I januari 2023 var den totala rullande 12 månaders sjukfrånvaron för hela stadsdelsförvaltningen 8,4 procent vilket innebär en minskning om knappt 1 procentenhet jämfört med samma period förra året. Korttidssjukfrånvaron för rullande 12 månaders har minskat med nästan en halv procentenhet jämfört med januari 2022.

Förvaltningen arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor i enlighet med beslutad verksamhetsplan för en sund sjukfrånvaro.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2023 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-03-16